

ПЛАМЪЧЕ LÁNGOCSKA

Amíg lesznek úttörők...

Nem volt még olyan szerkesztő-olvasó találkozó, amelyen az úttörők ne kérdezték volna meg: MIKOR ALAPÍTOTTÁK A FOLYÓIRATOT, meséljenek nekünk valamit a történetéről... A mi egyetlen úttörőkhöz szóló irodalmi-művészeti folyóiratunk – a „Plamâcse” (magyarul: „Lángocska”) – története! Tekintsük át a lap 35 évét, kezdve az indulással...

Az 1945-ös év.

A fasizmus felett aratott nagy szeptember 9-i győzelem után a mi népünk hosszú hónapokon át a diadal és a forradalmi változások mámorában élt. De a forradalom folytatódik – az ország szent Honvédó Hábóruára kelt. A pártnak, az antifasiszta ellenállás vezetőjének, ezután a politikai, gazdasági és egyéb problémák tömegével kellett megbirkóznia, megkeresnie a szövetségeseit és leleplezni az ellenségeit – emlékezetes, rendkívüli korszak volt ez. De a párt még ezekben a viharos időkben sem feledkezett meg a gyerekekről. – Már 14 nappal a győzelem után megalakult *Georgi Dimitrov* utasítása nyomán a „*Szeptemvrijcse*” nevű gyermekszervezet.

És ezekben a feszültségektől terhes napokban a „Szeptemvrijsén” kívül létrejött egy illusztrált hetilap is a gyerekek és a fiatalok számára – a „Plamâcse”.

„Az újság címe nem született meg azonnal. Lelkesedők – amennyi csak tetszik. De cím? Összegyűltünk mi, írók, úgy tízen, töprengtünk, ajánlgattunk, de a javasolt címek egyike sem tetszett egyformán mindenkinek.

– Tudjátok mit? – mondta egy napon Vaszil Pavurdzsiev. – Nevezzük el „Lángocsának”, mert Geo Milve „Láng”-ja minden ifjú szívében ég.

Ki tudta volna ezt a javaslatot elvetni?

És így az 1945-ös év egy márciusi napján megjelent egy kis négyoldalas, élénkpiros című lapocska. A rajzolt betűk olyanok voltak, mint a lángnyelvek . . .”
(Petar Sztapov)

Véget ért a háború; a párt és a Hazafias Népfront, az egész dolgozó nép minden erejét a belső változásokra, a haza felvirágoztatására és a szocialista fejlődésre összpontosította. Hamarosan valamennyi bolgár gyermek egyetlen gyermek-ifjúsági szervezetben, a „Szeptemvrijsében” egyesült.

A hetilapként kiadott „Plamâcse” tizedik – utolsó – számában, 1945. július 21-én „Vakáció” címmel vezércikk jelent meg.

„ . . . Mától a »Plamâcse«, akárcsak ti, megkezdí a vakációját. De az ő vakációja nem lesz gondtalan. A szerkesztők az őszre készülnek, amikor a »Plamâcse« nagy formátumú, sokszínű, művészeti havi folyóiratként fog megjelenni a gyerekek és fiatalok – a szeptemvrijsék számára. Amikor megköszönjük figyelmeteket, amelyet eddig a „Plamâcsének” szenteltetek, reméljük, hogy várni fogjátok és örömmel fogadjátok majd őt ősszel is. És akkor a »Lángocska« még erősebben lobog majd, hogy beragyogja a szíveteket, és hűsége barátokat, útmutatókat és tanítókat legyen . . .”

És valóban: 1945 kora őszén, majdnem az új tanévvel egy időben megjelent a „Plamâcse” első folyóiratszama: ez a lap örökölte meg mindazt a szépet és jót, ami az eddigi gyermekfolyóiratokban megtalálható volt, és a hagyományokat az új idők hasonlíthatatlan aromájával, a szocializmus eszméivel gazdagította.

Nem lapozhatjuk izgalom nélkül a folyóirat régi számait; olvassuk a címet, a szerzők nevét, akik közül sokan már feledésbe merültek vagy meghaltak, mások pedig akkor még szemmel láthatóan fiatal szerzők voltak, ma pedig a mi legkiválóbb íróink, költőink és képzőművészeink . . .

Folyóiratunkban szinte mindegyik kiváló alkotónk műveivel lehet találkozni, és mint a szülői fészekben, itt kezdí első művészi szárnypróbálgatásait sok fiatal szerző is.

Esz تندók, esz تندók – immár 35 is eltelt!

Habár egy emberről 35 éves korában azt mondjuk, hogy már felnőtt, folyóiratunk nem marad-e mégis mindig fiatal, ha fiatalok az olvasói? . . . Igen, de azért ő is szert tett némi bölcsességre a szerkesztők, írók, költők, rajzolók és olvasók annyi egymást váltó nemzedéke során, hogy fiatal is legyen, de bölcs is.

Egymást váltják majd a szerkesztők, új szerzők születnek, új olvasók nőnek fel ezután is, de a „Plamâcse” („Lángocska”) ki nem alvó lángként járja a maga útját a kommunista jövő felé; mindaddig – amíg lesznek gyerekek, lesznek úttörők Bulgáriában.

A „Plamâcse” szerkesztősége

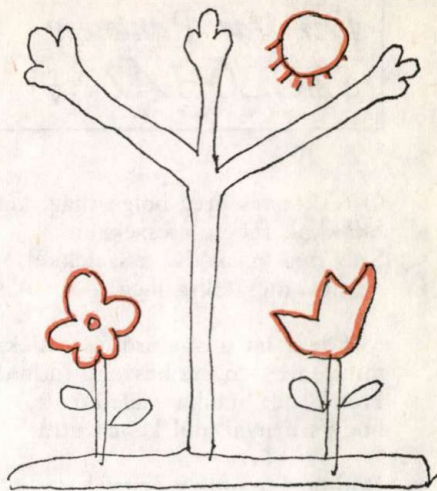
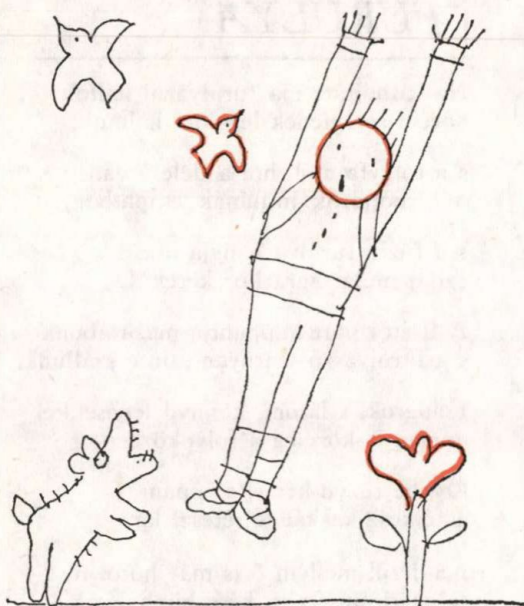

Szimeon Kjoszev (II éves) versei

Tavaszi

Már ezt a világot
elhagyta a tél.
Nyílnak a virágok,
minden újra él.

Szép tavasz köszönt be
mihozzánk hamar.
Rügyezik a körte,
teremni akar.

Kutya

Ma
egy kis kutyáról
akarok
elmondani néhány
mondatot.
Ugatott rám
szörnyű
hangosan.
Nézem –
csöpp kis eb,
de
mikrofonja van.

A bicikliző béka

Biciklire ült a béka,
kerek volt, akár a véka.
Biciklizik és brekeg:
– FigyeljeteK, gyerekek!

Biciklire ült a béka,
bámulja sok ivadéka.
Biciklizik és brekeg:
– Ugye, de jól vezetek?

BAKA ISTVÁN fordításai

